

פקס-עיתון

2007 פברואר

גיליון מספר 98

משולחן המחקר: נשירים

הפיזיולוגיה של עץ התפוח, התפתחות הפרי ואיכותו, ועל המיקרו-אקלים בתוך המטע. למעט ימי מלחמת לבנון השנייה, שקטעה חלק מהמדידות של אמצע העונה, לא היו הפתעות במחקר. תוצאות השנה ביססו באופן רב שנתי את הגדלת הפרי ע"י הרשתות, ועדיפות הרשתות מפזרות האור ובעיקר הפנינה לעומת השחורה והאפורה, נערכו מעקבים בעזרת תא לחץ שהראו כי מצב המים תחת הרשתות טוב בהרבה בהשוואה לבקורת (ובעיקר בשנים בהם היתה השקיה בחסר). מניעת מכות השמש המשיכה לבלוט בזהוב והשנה בלטה גם בטופרד, על רקע יבול טוב בזן זה השנה, כמו כן נראית בעין השפעה חיובית על רמת החיספוס בזהוב.

כנות זנים באגס

כחלק מהתמודדות לקבלת מטע בעל תוצאות כלכליות טובות נדרש ייצור עץ חיוני ובריא ונדרשת התאמת כנות לזני האגס המקומיים ספדונה וקוסציה, אשר יתנו יבול וגודל פרי. כמו-כן השוק המקומי נחשף לזני אגס מיובאים ונדרש לימוד האפשרות ליצרם בתנאי הגידול בארץ.

נערכים בחינות של זנים בחוות השונות הן מיבוא והן מיצור מקומי הבחינה כוללת גם פרמטרים של אכות לאחר איחסון (בעזרת המעבדה לקרור) עד עתה לא נמצאו זני אינטרודוקציה בעלי פוטנציאל גידול בישראל. בבחינת הכנות עד כה עולה שאכן מצאנו תחליפים טובים עבור הזן קוסציה. כנות הבטוליפוליה וה-BP1 נראות ככנות טובות שיכולות להחליף את כנת החבוש הסטנדרטית אם כי קיימות בעיות ביכולת הריבוי הווגטיבי. לספדונה – כנות אילו יוצרות עץ בעל צמוח נמרץ מידי ולכן נדרש המשך בדיקה.

כיסוי מטעי אגסים ברשת: שילוב הגנה מפגעי טבע עם שיפור איכות הפרי, הפזיולוגיה של העץ והגנת הצומח

בעקבות תוצאות חיוביות בניסוי הרשתות הצבעוניות בתפוח, אנו בוחנים כאן את הפוטנציאל של כיסוי מטע האגס ברשת לשפר בעיות אופייניות לגידול זה שהם בעיקרם בעיות איכות חיצונית וגודל פרי בנוסף לבעית היבול הגבוה והיציב. שנת 2006 היתה השנה הראשונה לביצוע מלא של תכנית הניסוי.

בתוצאות נראה כי מניעת החיספוס בעזרת הכיסוי היתה התוצאה הדרמטית ביותר, על רקע של רמת חיספוס גבוהה בביקורת ללא הכיסוי. למשל, בספדונה רק 10% מהפרי היה נקי מחיספוס, לעומת 80% ברשת הפנינה. כמו כן נראה כי מועד הכיסוי הנו קריטי הן לנושא החיספוס והן למיתון נשירת חנטים עקב שרבים אביביים ונושא זה יבחן השנה כולל השפעת כיסוי מוקדם על פעילות הדבורים בפריחה.

בחינת אמצעים לדילול כימי באפרסק ונקטרינה

אפרסק ונקטרינה כמו גם שזיף, משמש וגלעיניים נוספים סובלים מבעיה חמורה של עודף יבול. עומס החנטים על העץ נובע מהפריה עצמית של מינים אלה. כדי להתגבר על כך ולהשיג פחות פירות, אך עם גודל טוב יותר יש לדלל חזק. הבעיה - עד היום לא נמצא פתרון כימי או דומה לו לדילול, כפי שמקובל במטעי הנשירים. לפיכך, נעשה הדילול באופן ידני בלבד שעלותו גבוהה מאוד.

דילול כימי של נקטרינה ע"י תכשירים שונים (מווסתי צמיחה, חומרים מייבשים או צורבים פקעים ותפרחות, משטחים ועוד), להקטנת הוצאות הדילול ולהגדלת הפרי. תוצאות המחקר ישמשו אותנו גם לגלעיניים נוספים כמו משמש, דובדבן ושזיף.

הניסויים נערכו על הזנים סנאו-קווין ופרליין ביפתח ועל הזנים קווין ג'אנט, IRC-338-סקרלט-סנאו בחוות מתתיהו. לפני ההתעוררות רוסי ריכוזים שונים של אלזודף במועדים שונים להשמדת חלק מפקעי הפריחה. במהלך הפריחה רוסי ריכוזים שונים של המשטח דילואט לצריבת פרחים. בסוף שלב התקשות הגלעין רוסי ריכוזים שונים של הג'ברלין לעיכוב ההתמיינות לפריחה לשנה העוקבת. סומנו פרחים למעקב חנטה ונמדד הזמן שנדרש לדילול ידני בכל טיפול. בקטיף נרשם היבול לעץ ונבדקה התפלגות הגדלים של הפרי.

התוצאות מראות כי בג'ברלין- (50-25 ח"מ) שניתן לזן סנאו-קווין בקיץ 2005 הקטין את ההתמיינות לפריחה בשנה העוקבת (אביב 2006), הפחית לחצי את הזמן הנדרש לדילול ידני של חנטים והגדיל את שיעור הפרי הגדול באופן ניכר. המועד המיטבי שנמצא - ש.פ. + 60 יום (אמצע שלב התקשות הגלעין). ב. אלזודף- בריכוז גבוה (2%-3%) שניתן לעצי הזן סנאו-קווין (יפתח) וקווין ג'אנט (ח.מתתיהו) כשבוע לפני פתיחת הפרחים, השמיד חלק גדול מפקעי הפריחה, הקטין את מספר הפרחים והגדיל את שיעור הפרי הגדול באופן ניכר ומובהק בהשוואה לביקורת. לא נדרשה כל עבודה לדילול ידני של חנטים. ג. דילואט- שניתן ב-30% פריחה ובריכוז של 0.25% או 0.5% היה יעיל מאוד בצריבת פרחים. כתוצאה מכך התקבלה עליה ניכרת בשיעור הפרי הגדול.

בחינת רשתות צבעוניות לשיפור איכות הפרי ויעול השימוש במים בתפוחי עץ

בניסוי בברעם נבחנת זאת השנה החמישית השפעת מגוון רשתות בעלות תכונות סינון אור שונות לעומת המטע הקונבנציונאלי החשוף, על

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אורי דורמן, אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.co.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il